Redacțiunea, Administrațiunea Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 84. Brașovŭ, Vineri, 15 (27) Aprilie 1888.

Brașovŭ, 14 Aprilie st. v. 1888.

Foile unguresci ațîță; ațîță mereu opiniunea publică maghiară în contra preoțimei și a dascălilorŭ românĭ; ațîță în contra tuturorŭ Românilorŭ cu carte, carĭ își ridică vocea pentru apĕrarea poporului asupritŭ; ațîță mai vêrtosŭ în contra pressei române; ațîță cu multă patimă și în modŭ sistematicŭ.

Și nimenĭ nu le trage la rĕspundere pentru acéstă ațîțare.

Procurorii unguresci suntŭ orbĭ și surḑi pentru tóte sumuțările și calumniările, cu carĭ debuteză mai alesŭ o parte a foilorŭ unguresci în contra naționalităților nemaghiare și a fruntașilorŭ din sînulŭ lorŭ. Ei au ochĭ sĕ vadă și urechĭ sĕ audă numai atuncĭ, când li se cere se urmăréscă pe cei ce dau espresiune într'unŭ modŭ séu altulŭ nemulțămirei popórelorŭ, carĭ se vĕdŭ năpăstuite și urgisite, carĭ își vĕdŭ amenințată limba și naționalitatea de cătră cei dela guvernŭ.

Campania inaugurată de guvernŭ în contra pressei române a mai înmulțitŭ numĕrulŭ ḑiariștilorŭ românĭ condamnațĭ cu unulŭ.

In procesulŭ „Tribunei," a fostŭ condamnatŭ erĭ d-lŭ Ioan Slavicĭ de cătră juriulŭ din Clușiu la unŭ anŭ închisóre de statŭ și 100 fl. amendă.

Multele ațîțărĭ din partea foilorŭ unguresci, cererea lorŭ ca sĕ procédă cu tótă stricteța posibilă în contra pretinșilorŭ „agitatorĭ," și-au produsŭ efectulŭ rĕu asupra juraților, carĭ au fostŭ chiămațĭ a-șĭ da verdictulŭ și asupra tribunalului, care a stabilitŭ pedépsa. Ceea-ce nu se mai întêmplă nicăirĭ în statele, ce pretindŭ a fi civilisate, și liberale, se petrece la noi. S'au aflatŭ foi unguresci carĭ chiar în ajunulŭ proceselorŭ de pressă au agitatŭ în modulŭ celŭ mai dușmănosŭ in contra acusaților, preocupândŭ astfelŭ înainte cu intențiune opiniunea juraților.

Urmările acestorŭ agitațiunĭ în contra ḑiaristicei române suntŭ, precum vedemŭ, destulŭ de triste.

S'au adusŭ erĭ în procesulŭ de pressă alŭ „Tribunei" unŭ verdictŭ atâta de aspru, încâtŭ omului nepreocupatŭ, care cunósce raporturile dela noi, care cunósce mai alesŭ miseria de care sufere sub actualulŭ sistemŭ de guvernare cea mai mare parte a poporațiunei, care cunósce în fine nemulțămirea ce domnesce în țéră față cu guvernulŭ actualŭ, trebue sĕ-i stea mintea în locŭ și sĕ se întrebe cu mirare, ce a pututŭ sĕ justifice o asemenea severă judecată? Intêmplatu-sa ceva, sĕvêrșitu-s'a vr'unŭ faptŭ, care în împrejurările de față se constitue pentru statŭ orĭ pentru pacea dintre popóre unŭ periculŭ, care sĕ merite a fi astfelŭ pedepsitŭ?

Până în momentulŭ, când scriemŭ, n'amŭ primitŭ nicĭ unŭ raportŭ din Clușiu despre decursulŭ procesului „Tribunei". Nu avemŭ dér pentru judecata nóstră unŭ altŭ punctŭ de sprijinŭ, decâtŭ numai actulŭ de acusare alŭ procurorului, ce l'amŭ publicatŭ într'unulŭ din numerii trecuțĭ. Când amŭ cetitŭ acestŭ actŭ ne-amŭ miratŭ cum se póte ca pentru nisce espresiunĭ ca cele ce suntŭ înșirate într'ênsulŭ, sĕ se intenteze unei foi unŭ procesŭ de pressă, într'unŭ statŭ unde se pretinde, că esistă libertate de pressă.

Mărturisimŭ, că nu amŭ credḑutŭ că d. Slavicĭ póte fi condamnatŭ pentru acele espresiunĭ, căcĭ se vedea câtŭ de colo, că motivele aduse de representantulŭ ministeriului publicŭ erau numai trase de pĕrŭ.

Amŭ documentatŭ cu altă ocasiune, că delictulŭ ațîțărei presupune provocarea directă la comiterea unei fapte prevedḑute în paragrafii codului penalŭ. Orĭ câtŭ amŭ ceti și receti actulŭ de acusațiune din vorbă, noi așa ceva n'amŭ pute descoperi în pasagele împricinate. A vorbi în genere despre deșteptarea Românilorŭ în sensŭ curatŭ politicŭ și a le produce ca esemplu procederea pacînică și legală politică a unuia séu altuia, nu constitue nicĭ pe departe unŭ faptŭ, care sĕ fiă în puterea codului penalŭ vrednicŭ de pedépsă.

Cu atâtŭ mai multŭ a trebuitŭ prin urmare sĕ ne surprindă aspra condamnare ce a pronunțat'o erĭ tribunalulŭ din Clușŭ asupra d-lui Slavicĭ și amŭ trebuitŭ sĕ ne ḑicemŭ, că avemŭ de a face în adevĕrŭ cu-o persecuțiune politică sistematică a ḑiaristicei române, care nu mai caută după motive întemeiate, ci numai după pretecste.

Verdictulŭ de erĭ ne-a revocatŭ în memoriă amenințările organului d-lui Tisza cu restrîngerea libertății de pressă, nĭ-a adusŭ aminte de cuvintele altei foi guvernamentale din Peșta, care între altele a scrisŭ: „că asemenĭ acusațiunĭ de agitare se facŭ pe contulŭ statului naționalŭ maghiarŭ și décă odată se pronunță unŭ verdictŭ și se face o sentință, tocmai în părțile ardelene atâtŭ de multŭ espuse și amenințate, aceste *sĕ împună prin hotărîrea și stricteța lorŭ.*"

Aceea-și fóiă*) a amenințatŭ și cu *„pumnulŭ"* statului ungarŭ, ce póte strivì pe „agitatorĭ."

„Pumnulŭ" ni se pare a fi în adevĕrŭ cea mai potrivită simbolisare a situațiunei, în care se află adḑi pressa română față cu procurorii guvernului.

Scopulŭ e vĕditŭ, elŭ forméză numai o verigă in lanțulŭ sistematicelorŭ prigonirĭ.

După-ce acelașŭ pumnŭ ne-a scosŭ din tóte posițiunile vieței publice de statŭ și ne-a redusŭ la o stare deplorabilă de aserviți, acum se ridică și în contra pressei nóstre, ultimulŭ refugiu alŭ consciinței nóstre naționale.

Dér se bage bine de sémă cei dela guvernŭ, că cuțitulŭ ce'lŭ mănuéză acestŭ „pumnŭ" póte fi cu două tăișuri. Cabinetulŭ Tisza nu va trăi în veci și se póte întêmpla ca cuțitulŭ sĕ se întórcă chiar în contra acelora, carĭ se folosescŭ de elŭ astăḑĭ cu atâta ușurință și dușmăniă órbă, in detrimentulŭ pacînicei convețuirĭ a popórelorŭ acestui statŭ.

*) *„Pestii Hirlap"* dela 22 Martie 1888.

Intêlnirea monarchului Franciscŭ Iosifŭ cu regina Victoria.

Intêlnirea monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ cu regina Angliei Victoria în Innsbruck, e discutată de tótă pressa englesă.

„Times" ḑice, că Anglia are multe cestiunĭ comune cu Austro-Ungaria, peste care stăpânesce Impĕratulŭ-Rege Franciscŭ Iosifŭ. E în interesulŭ Angliei ca monarchia austro-ungară sĕ rĕmână tare și unită. Afară de Germania nu mai e de faptŭ nicĭ o putere, pentru care acestŭ scopŭ sĕ fiă în adevĕrŭ mai importantŭ.

„Standard" ḑice, că ar fi îmbucurătorŭ sĕ se observe spiritulŭ amicalŭ, în care se discută întêlnirea Reginei Angliei cu Domnitorulŭ austro-ungarŭ și visita ei la Berlinŭ. Anglia nu ia formală parte, la alianța triplă, dér tótă lumea cunósce direcțiunea simpatiilorŭ sale. Singură alianța triplă apĕră Orientulŭ de o neîntârḑiată esplosiune.

Mișcarea țĕranilorŭ în România.

Situația pe ḑilele de 10 și 11 Aprilie.

In județulŭ Ilfovŭ liniștea a devenitŭ generală și satele carĭ rĕmăsese cele din urmă în mișcare au reîntratŭ tóte în ordine. Astfelŭ comandantulŭ detașamentului din Vidra a visitatŭ erĭ comunele Jilava, Sintescĭ, Crețeștĭ, Bercenĭ, Dobrenĭ, Hereștĭ, Câmpurile, Obedenĭ și Prundu și pretutindenĭ a constatatŭ că sĕtenii eșișe de două ḑile la munca câmpului. Unŭ singurŭ satŭ în totŭ județulŭ mai este încă în fierbere: în comuna Tăricenĭ, plasa Oltenița, pe dată după plecarea trupelorŭ, țĕranii s'au resculatŭ din nou, au alungatŭ pe primarŭ și au închisŭ primăria cu lăcate. Nicĭ unŭ felŭ însĕ de violentă nu s'a comisŭ. La ora presintă ordinea cată sĕ fiă stabilită.

In județulŭ Dâmbovița nu s'au petrecutŭ neorînduelĭ decâtŭ în comunele Găeștii și Bădulești. In Găeștĭ mărginașii s'au presentatŭ în cétă armată la subprefectură, pentru a pune în libertate pe unŭ rĕsvrĕtitorŭ numitŭ Manole Fusea ce se găsea arestatŭ, dorobanții localĭ îndată ce au arestatŭ pe căpeteniile carĭ îi ațîțau, céta s'a risipitŭ imediatŭ. Nicĭ o rănire séu accidentŭ de semnalatŭ. La Bădulescĭ însĕ, compania căpitanului Tetratŭ a fostŭ silită sĕ dea focurĭ, după somațiunile legale, pentru a scăpa cu viéță pe primarŭ și pe notarŭ, carĭ au fostŭ gravŭ maltratațĭ. Capulŭ rĕsvrătitorilorŭ, unŭ fostŭ călărașŭ, a căḑutŭ în acéstă încăerare. De îndată cei revoltațĭ s'au supusŭ și au denunțatŭ pe cei carĭ îi rĕsculase. In comuna Potlogii nu s'au adeveritŭ turburările carĭ fusese semnalate, și autoritățile civile și militare anunță că în totŭ restulŭ județului liniștea e deplină.

In județulŭ Buzĕu se semnalase órecare agitațiune în comuna Pogónele unŭ raportŭ sositŭ în séra de 11 curentŭ comunică, că nu s'a întâmplatŭ nicĭ o disordine și că mica garnisónă militară care se lăsară acolo e necesară numai în vederea bâlciului, care va avé locŭ.

Totŭ restulŭ județului, după raportulŭ parchetului, este în cea mai deplină liniște.

In județulŭ Râmnicu-Săratŭ ordinea, care fusese turburată în comuna Măicănești, unde sătenii maltratase pe ajutorulŭ de primarŭ și unŭ consilierŭ, a fostŭ lesne restabilită.

Totŭ restulŭ județului în liniște deplină.

In județulŭ Muscelŭ administrația dăduse alarma pentru comuna Licescĭ, unde însĕ nu s'a constatatŭ nicĭ o turburare.

Prefectura a luatŭ aspre mĕsurĭ în contra primarului localŭ, care neliniștise, pentru o cértă a sa privată, opiniunea publică.

In județulŭ Ialomița tóte punctele din prejurulŭ Urzicenilorŭ și de pe linia drumului de ferŭ s'au găsitŭ în liniște; ast-felŭ ordinea domnește în comunele Obileștĭ, Lehliu, Dâlga, Sărulești și Paicu. In Obileștĭ s'au arestatŭ încă de acum 2 ḑile căpeteniele care agitase acea regiune și de atuncĭ sătenii au eșitŭ la muncă. In comunele Iazu-Jilavele și Buești, obștea locuitorilorŭ s'a agitatŭ, cerêndŭ destituirea primarului; cum nicĭ o rĕsvrătire nu s'a semnalatŭ, prefectulŭ a ordonatŭ de îndată o anchetă spre a da dreptate țĕranilorŭ, décă plângerile lorŭ suntŭ juste. Intr'unŭ singurŭ punctŭ forța armată a trebuitŭ sĕ facă unŭ actŭ de rigóre: în séra de Dumineca, la Miloșeștĭ, cete rĕsvrătite s'au năpustitŭ asupra arendașului, preotului și primarului, proferândŭ strigăte de mórte; unŭ detașamentŭ din regimentulŭ 23 dorobanțĭ, neputêndŭ restabili ordinea, a întrebuințat arma. Unŭ rĕsculatŭ a căḑutŭ, ér câțĭ-va din cei-lalțĭ au pututŭ fi arestațĭ, chiar asupra faptului.

Pe ḑiua de 11 însĕ, colonelulŭ Lahovari raportéză că liniștea e complectă dela unŭ capŭ la celalaltŭ alŭ județului, și că a și începutŭ mișcarea de desconcentrare a dorobanțilorŭ.

In totŭ restulŭ țĕrei liniște deplină.

(„Monitorulŭ oficialŭ").

Șcóla poporală — școla de educațiune.

(Fine.)

5. Sĕ iai în considerare individualitatea școlarilorŭ! Unŭ medicŭ genialŭ este acela, carele recunósce numai decâtŭ individualitatea bolnavului și natura bólei sale. Așa se cunósce și învĕțătorulŭ genialŭ de pe acel lucru, că elŭ prevede cu agerime individualitatea scolarului și-șĭ scie afla mijlócele și a-le tracta, a-le susțìné și a-le desvolta în particularitatea lor. In fiecare copil elementele naturei omenescĭ suntŭ în mod particularŭ amestecate. Acéstă particularitate este unŭ ce datŭ dela Dumneḑeu și trebue stimată și încă așa, ca prin acésta sĕ nu sufere dreptatea față de ceilaltĭ copiĭ. Copii n'au sĕ devină imitatorĭ ai învĕțătorului, ci ómenĭ originalĭ. In loculŭ ducerei de nasŭ și a conducerei, trebue sĕ-șĭ ocupe loculŭ independența și libertatea, pentru că acestea suntŭ mai favoritóre desvoltărei caracterului. Folosindu-se scolarulŭ însĕ de acelea, ușorŭ va cădé pe căĭ rĕtăcite. Invĕțătorulŭ sĕ-i dea dérâ ajutorŭ în predomnirea afectelorŭ și a ispitelorŭ sale și sĕ-i lumineze, sĕ-i îmbogățéscă sufletulŭ sĕu cu învĕțăturĭ și adevĕrurĭ

...i de dafinŭ, cântăresce 40 de galbenĭ. ...cătŭ de vechiă e, va cerceta unŭ băr-...batŭ specialistŭ. Cununa se va trimite ...museului ungurescŭ din Pesta, cu învi-...tarea ca organele acestuia sĕ continue ...săpăturile.

Comóră. Intr'o curte mică a vechiu-...lui castelŭ Bajmocz alŭ contelui Ianos Palffy se află o fântână adêncă de vr'o 20 de stânjinĭ, săpată în stâncă, care cum se pare, e cu intenţiune umflată cu pietri marĭ. După o legendă poporală, acéstă fântână a fostŭ săpată la ordi-...nulŭ lui Zapolya cu ajutorulŭ Turcilorŭ prisonierĭ, carĭ erau măestri în facerea fântânelorŭ şi aşeḍarea minelorŭ. Pe timpulŭ rĕsbóielorŭ Curuţilorŭ, soţia pro-...prietarului castelului a aruncatŭ, se ḍice în fântână o ladă cu comorĭ, ca apoi érăşĭ sĕ o scótă după plecarea inimicu-...lui. Până aḍĭ însĕ nu s'a datŭ de urma comorilorŭ. „Pr. Ztg.“ spune acum că con-...tele Palffy pune sĕ se curețe fântâna. Lucrarea e grea, deórece în fântână suntŭ aruncate petri de 10—20 de măji.

Furtŭ. Locuitorului Neculae Stefă-...nescu din Mărtinescĭ (orĭ Mărtinŭ?) i-au furatŭ nisce hoţĭ, spărgêndu-i casa, 78 fl. 40 cr.

Trigemenĭ. Soţia lui Franz Szabo din Turia de josŭ a născutŭ trei copii gemenĭ. Mama şi copii suntŭ sănĕtoşĭ.

Doctorŭ arestatŭ. Cunoscutulŭ doc-...torŭ Horvath din Viena, care avea o întinsă clientelă, mai cu sémă printre damele din înalta aristocraţiă, a fostŭ arestatŭ la domiciliulŭ sĕu în ḍilele trecute. Acusarea ridicată în contra lui ..., că a mijlocitŭ nu mai puţinŭ de 192 de aborturĭ (lăpĕdare de copii), care 'i-...au plătitŭ cu câte 20 până la 200 de florinĭ, după darea de mână a cliente-...lorŭ. Procesulŭ care se va nasce de aci va fi fără îndoială unulŭ dintre cele mai scandalóse care s'au judecatŭ vre-odată în capitala austriacă. Multe nume din „Almanachulŭ nobleţei“ vorŭ figura în-...însulŭ, afară numai décă intervenirĭ forte puternice nu vorŭ face sĕ se ştérgă unele din ele.

Nebunŭ. Solgăbirĕulŭ din Mărghita, comit. Bihorului, suferea de mai multŭ timpŭ de bólă de creerĭ. In timpulŭ din urmă perḍêndu'şĭ cu desĕvêrşire min-...tea, în furia sa comitea acte sĕlbatice, aşa că în cele din urmă a trebuitŭ sĕ fiă dusŭ într'o casă de sănĕtate din Pesta.

Focŭ. In Scorei 11 economĭ au suferitŭ din incendiu o pagubă de 3000 fl. — In Crisbavŭ totŭ 11 economĭ au suferitŭ din incendiu o pagubă de 1244 fl.

Visitiu poştalŭ hoţŭ. Intre Macşa şi ...alnocŭ, comit. Treiscaune, visitiulŭ poş-...tei ce mergea dela Sepsi-Sângeorgiu la Ghezdi-Oşorheiu, Nagy Gergely, întâlni pe Ţiganca Buri Estojca din Dalnok, care avea o pĕreche de cercei de aurŭ în preţŭ de 12 fl. dela boltaşulŭ Sad. Bartha din Dalnok ca sĕ-i vêndă, şi în-cepŭ sĕ facă têrgŭ cu ea. Visitiulŭ luândŭ cerceii în mână, dete biciu cailorŭ şi plecă p'aci încolo, ér pe Ţiganca, care fugea sbierândŭ după căruţă, o ameninţă că o 'mpuşcă cu revolverulŭ, décă nu se opresce. Nagy Gergely fŭ arestatŭ în Ghezdi-Oşerheiu.

După 25 de anĭ. Csako Andras din Hodmezö-Vasarhely fusese acum 25 de anĭ închisŭ pentru furtŭ. Când eşi din închisóre, îşĭ află frumósa şi tînĕra sa nevastă în braţele lui Posztos Balint, care, profitândŭ de absenţa bărbatului, sedusese pe uşuratica nevastă şi trăiau în relaţii de amorŭ. Ba nevasta mai presentase bărbatului sĕu la reîntórcere, şi unŭ copilaşŭ în légĕnŭ, ceea ce pentru bărbatŭ fŭ cu totulŭ neaşteptatŭ. Darulŭ acesta însĕ nu fŭ prea îmbucurătorŭ pentru bărbatŭ, care era câtŭ pe aci sĕ sară asupra seducĕtorului şi numai împrejurarea, că Posztos a cedatŭ renunţândŭ la nevasta lui Csako, la mântuitŭ de furia acestuia. Rivalii s'au împăcatŭ. Au trecutŭ de atuncĭ 25 de anĭ. Miculŭ copilŭ s'a făcutŭ mare şi s'a şi însuratŭ deja. Mamă-sa, frumósa nevastă de odinióră, e deja mórtă de multŭ. Csako s'a făcutŭ păzitorŭ de câmpŭ împreună cu rivalulŭ sĕu Posztos, care de asemenea se căsĕtorise şi'şĭ întemeiase deja o familiă frumósă. Ḑilele acestea prietenii se duseseră sĕ'şĭ petrécă împreună la unŭ paharŭ de vinŭ, unde atâta dragoste se desvoltă între ei, încâtŭ Posztos învită pe Csako la prânḍŭ pentru ḍiua următóre. După prânḍŭ începŭ o nouă petrecere între ei. Deodată însĕ, pe când îşĭ petreceau mai bine, îi veni lui Csako în minte întêmplarea de acum 25 de anĭ şi ḍise tovarăşului sĕu: „Ei frate, acum ţĭ-a venitŭ rêndulŭ, te împuşcŭ!“ La auḍulŭ acestorŭ vorbe, Posztos sări în susŭ şi întinḍêndu-şĭ peptulŭ ḍise: „Impuşcă aicĭ, cumetre, décă ai curajŭ!“ Csako se duse atuncĭ repede în odaia vecină, luă revolverulŭ şi întorcêndu-se la o depărtare de 3—4 paşĭ de Posztos, descărcă revolverulŭ în peptulŭ acestuia. „Ei, mai împuşcă odată, décă ai curajŭ!“ ḍise érăşĭ Posztos. Csako mai împuşcă odată. Curênd după acésta împuşcă şi a treia oră, păşindŭ în imediată apropiare de Posztos. Acesta căḍŭ josŭ şi muri îndată. Csako se înfăţişă însuşĭ la poliţiă, unde căută sĕ'şĭ legitimeze faptulŭ cu împrejurarea, că Posztos i-a propanatŭ viéţa familiară. Csako fŭ depusŭ în arestulŭ din Seghedinŭ.

Mórte pentru mórte. In comuna Kilyén din Sĕcuime s'a întêmplatŭ ḍilele acestea, că copilulŭ de 6 anĭ alŭ locuitorului Virag András din Uzonŭ se duse la naşulŭ sĕu Donath Ferencz în Kilyen, cu scopulŭ ca sĕ-lŭ cerceteze. Naşulŭ nu era acasă, dér pentru aceea copilulŭ se simţĭ fórte bine în casa acestuia, căcĭ servitorulŭ de casă se sili sĕ-i facă copilului tóte plăcerile. Intre altele copilulŭ află acăţatŭ de-asupra patului unŭ revolverŭ. Servitorulŭ, pentru a-i face plăcerea, luă revolverulŭ şi începŭ a esplica copilului mânuarea lui, fi esplică până atuncia, până când deodată revolverulŭ se descărcă şi glonţulŭ nimeri peptulŭ copilului, care imediatŭ muri. Urmă după acésta investigaţiunea. Subprimarulŭ satului luă la întrebare pe servitorŭ, care altmintrea era peste mĕsură spăriatŭ. Pentru a'lŭ constrînge la mărturisirea adevĕrului, „Szék. Nemz.“ spune, că l'a bătutŭ cu unŭ bastonŭ aşa de tare, încâtŭ a ţreia ḍi servitorulŭ muri.

Mulţămită publică.

In 3 Martie s'a datŭ în comuna Tohanulŭ vechiu o representaţiune teatrală urmată de danţŭ. Cu ocasiunea acelei petrecerĭ au incursŭ ca supra solvirĭ dela m. on. Domnĭ:

D-lŭ protopretore Alesandru Belle din Branŭ 1 fl. 20 cr. D-lŭ pretore Stefanŭ Necşia din Branŭ 1 fl. 40 cr. D-na Aurelia Lupescu din România 1 fl. 20 cr. D-lŭ Alesandru Grosu din România 40 cr. D-lŭ Nicolau Garoiu advocatŭ în Zêrnescĭ 80 cr. D-lŭ Victorŭ Rozgonyi notarŭ jud. în Zêrnescĭ 40 cr. D-lŭ Dr. Iancu Meţianu din Zêrnescĭ 80 cr. D-lŭ Ionŭ Strevoiu învĕţătorŭ în Zêrnescĭ 40 cr. D-lŭ Constantinŭ Ioaneviciu comptabilŭ 40 cr. D-lŭ George Babeşiu v.-notarŭ în Poiana Mĕrului 40 cr. D-lŭ Nicolau Popŭ proprietarŭ în Toh. vechiu 80 cr.

Priméscă susŭ amintiţii domnĭ şi dómne mulţămita nóstră sinceră pentru că au asistatŭ în persónă la petrecerea nóstră şi pentru ajutorulŭ ce ni-'lŭ au oferitŭ în totdéuna ca şi de astădată.

Totŭ asemenea mulţămimŭ sincerŭ şi m. on. domnĭ carĭ fără de a participa nĭ-au întinsŭ ajutorŭ materialŭ:

D-lŭ Martinŭ Copony proprietarŭ de fabrică 5 fl. D-lŭ Ionŭ Raţŭ notarŭ în Branŭ 1 fl. D-lŭ Leonte Dima proprietarŭ în Poiana Mĕrului 1 fl.

In fine aducemŭ mulţămita nóstră şi pré st. d-nŭ Carolŭ Soss de Badok, colonelŭ alŭ regimentului de Inf. nr. 2, care a binevoitŭ a ne da 8 soldaţĭ din banda militară a reg. de sub comanda d-sale carĭ ne-au mulţămitŭ întru tóte preste aşteptare cu cântecile românescĭ esecutate de dênşii.

Tohanulŭ-vechiu, 12 Aprilie st. v. 1888.

Pentru comitetŭ:

Nicolau V. Popŭ,
învĕţ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 26 Aprilie. A patra comisiune judiciară a hotărîtŭ sĕ facă o cercetare în afacerea alegerei dela Dunaszerdahely. Cu acéstă cercetare a fostŭ însărcinatŭ deputatulŭ Lörinczy.

Cluşiu, 26 Aprilie. In procesulŭ de pressă intentatŭ contra lui Slavicĭ, redactorulŭ „Tribunei“, juraţii afirmară întrebările de delictŭ. Tribunalulŭ, basatŭ pe acésta, a condamnatu pe Slavicĭ la unŭ anŭ închisóre, 100 fl. amendă. Acusatulŭ a insinuatŭ nulitate.

Berlinŭ, 26 Aprilie. Frigurile Impĕratului s'au mai potolitŭ. Starea generală e satisfăcĕtóre.

Londra, 26 Aprilie. Camera comunelorŭ a respinsŭ la a doua cetire biluľŭ privitorŭ la administraţiunea locală a Irlandei.

DIVERSE.

Dorulŭ de patriă alŭ unui Chinesŭ. Junele Tin-si-ki, slujbaşŭ la museulŭ orientalŭ din Viena, dândŭ semne de nebuniă, a fostŭ trimisŭ spre căutare la clinica psichiatrică a spitalului centralŭ. Acolo făcuse în diferite rîndurĭ şése încercărĭ de sinucidere voindŭ a se spânḍura cu ajutorulŭ códei sale. Imbrăcându-se cu vestmintele de spitalŭ, ajunse furiosŭ şi nu se linişti decâtŭ după ce i se dete voiă a îmbrăca érăşĭ costumulŭ sĕu naţionalŭ. Dér acéstă îndreptare fŭ de scurtă durată, şi reintră în cele mai marĭ furii. Medicii au descoperitŭ, că causa nebuniei sale este desperarea că nu se póte întórce în patria lui; după ce i făgăduiră că după însănĕtoşarea lui vorŭ găsi mijlóce pentru călĕtoria sa la China, nebunia lui a încetatŭ ca printr'o minune. Administraţiunea spitalului s'a adresatŭ la ambasadorulŭ Chinetŭ, Hung-Suen, care a făgăduitŭ că va îngriji pentru întórcerea lui Tin-si-ki la China. Comunicându-se acésta bolnavului, s'a grăbitŭ însănĕtoşirea lui şi la 18 Aprilie a şi plecatŭ la Hong-Kong. Smintirea lui, provenită din dorulŭ de patriă, n'a putută fi vindecată decâtŭ prin satisfacerea ei.

Mórtă de fóme. La 6 Aprilie a muritŭ la Schörfling, unŭ satŭ pe malulŭ lacului Attersee, o femee în vêrstă de 63 anĭ de lipsa de hrană. Bĕtrâna trăia în casa sa singură c'o pisică, cerşetorind pe la vecinĭ supă şi câte o bucăţică de pâne, cu care se nutrea pe sine şi pe pisica sa. După mórtea ei s'a găsitŭ o moştenire de 5900 fl. banĭ gata. Moştenitorii ei speră a mai descoperi avere.

Duelŭ între femei. In Corsica s'a întêmplatŭ nu de multŭ unŭ duelŭ ne mai pomenitŭ între două femei. La Chiatra trăiau de multŭ timpŭ în vrăjmăşiă femeile Francisca Fortunati şi Benedetta Pascalini. Ele nu se puteau întâlni fără sĕ se înjure. Intr'o ḍi întâlnindu-se în stradă, se luară érăşĭ la céртă, până ce Francisca strigă: „Una din noi trebue sĕ péră de pe lumea asta!“ — „Tocmai, rĕspunse Benedetta, şi de aceea sĕ ne batemŭ în duelŭ!“ Cele două femei se înţeleseră asupra orei şi locului de întâlnire. Arma alésă fŭ stiletulŭ. Indată ce veniră faţă în faţă pe terenŭ, ele năvăliră una asupra alteia cu pumnalele în mânĭ. Cea mai tînĕră, Benedetta, fŭ isbită de mórte în peptŭ şi'şĭ dete sufletulŭ pe locŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Regina *Victoria a Angliei* a ajunsŭ alaltaerĭ în Berlinŭ, unde a fostŭ primită în modŭ căldurosŭ de către familia împĕrătéscă şi de către poporaţiune. Ea a făcutŭ îndată visită împĕrătesei vĕduve Augusta şi în séra aceleiaşĭ ḍile a plecatŭ împreună cu fiica ei, împĕrătésa Victoria, cu princesele imperiale şi cu prinţulŭ de Battenberg la Charlottenburg.

Presenţa prinţului de Battenberg în sênulŭ familiei împĕrătescĭ este o dovadă, că planulŭ căsatoriei sale cu fiica împĕratului este în ajunŭ de a se realisa.

NECROLOGŬ.

Maria Bercianu născută Lipeczky, în numele sĕu şi alŭ fiilorŭ sĕi: Cornelŭ, Eugenia, Valeriu, Ioanŭ şi Elena; Anisia Bercianu ca mamă şi Ioanŭ Anderco homorodanulŭ, prepositŭ capitularŭ în Gherla, ca unchiu, cu inima plină de durere anunţă, că neuitatulŭ soţŭ, părinte şi fiu **Eliă Bercianu**, notarŭ cercualŭ, posesorŭ şi membru virilŭ în congregaţiunea comitatului Solnocŭ-Dobêca, după unŭ morbŭ greu de 12 ḍile, provĕḍutŭ cu ss. sacramente ale moribunḍilorŭ, a rĕpausatŭ în Domnulŭ în 22 Aprilie a. c. séra la 10 óre în etate de 50 anĭ, şi în alŭ 24-lea anŭ alŭ fericitei sale căsĕtorii. Osĕmintele repausatului s'au înormêntatŭ în cimiteriulŭ gr.-cat. din Ormanŭ în 24 Aprilie la 3 óre după améḍŭ.

Ormanŭ, 22 Aprilie 1888.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.60
Argintŭ românescŭ .	„	8.52	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	103.50	„	104.50
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.40
Renta de hârtiă 5%	86.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.75
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.
Bonurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	274.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	273.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.63½
Mărcĭ 100 împ. germane	62.22½
Londra 10 Livres sterlinge	126.85
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ urgurescŭ	122.10
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124.—
Renta de hârtiă austriacă	78.95
Renta de argintŭ austriacŭ	80.50
Renta de aurŭ austriacă	110.25
Losurĭ din 1860	133.50
Acţiunile băncei austro-ungare	869.—

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

...njă, sĕ nu pérḍă coróna; după-ce-a ...unge la mijloculŭ mării sĕ scuipe şi ...'şĭ pună coróna în capŭ, ér de se va ...ăta şérpele celŭ bĕtrânŭ, sĕ'lŭ întrebe ...te grăunţe de nisipŭ suntŭ în mare şi ...te frunḍe pe copacii pămêntului. Şérpele rĕspunse, că décă vré sĕ scie, sĕ mérgă, ...numere, că elŭ nu scia. Atuncĭ vilele ...iră: „Décă nu vré şérpele sĕ-ţĭ spună ...de'ţĭ suntŭ fraţii, ţĭ-omŭ spune noi. ...u-te la rĕspântiă şi intră în pădurea ... lângă drumŭ, că vei găsi două petri, ...ia suntŭ fraţii tĕi“.

Flăcăulŭ le mulţumi vilelorŭ şi plecă ...cătrău i-au spusŭ ele sĕ plece; vênâ... dânsulŭ unŭ iepure şi îşĭ aţîţă foculŭ ...lŭ frigă. Şişca bĕtrână strigă: „Hu-...hu!“ Flăcăulŭ o 'poftì la focŭ sĕ se ...căldéscă, décă-i e frigŭ. Bĕtrâna veni ...focŭ şi 'lŭ întrebă, nu o lasă sĕ a-...ngă cânele? „Nu te lasŭ!“ strigă fe-...orulŭ şi sumuţă cânele la ea. „Prinde-o ...ţelŭ! sĕ-mĭ învià fraţiorii, ér de nu ...tŭ petece sĕ mĭ-o rupĭ.“ Bĕtrâna se ...grozi şi 'i ḍise, sĕ-i ia băţulŭ şi sĕ a-...ngă stanele de piatră, că fraţii vor în-...a şi cânii lorŭ asemenĭ.

Cum a ḍisŭ bĕtrâna, aşa a făcutŭ. ...raţii înviară, şi cânii asemenea. Cânii ...oi săriră la şişca bĕtrână şi-o rupseră ...tŭ fişi, ér fraţii plecară împreună şi ...ai umblară prin lume vreme lungă ... le-ajungă..

religióse-moralĭ. Invĕțătorulŭ educătorŭ sĕ fiă asemenea unui grădinarŭ, care dă vlăstarelorŭ nobilĭ libertate și spațiu, tăindŭ vlăstarii cei sĕlbatecĭ și stêrpindŭ buruienile. In sufletulŭ scolarului sĕ planteze învĕțătorulŭ unŭ cercŭ de cugetare idealŭ, și atuncĭ apoi póte sĕ-i și dea órecare încredere și sĕ-i acórde și óre-care libertate.

Décă învĕțătorulŭ este de unŭ caracterŭ blândŭ, binevoitorŭ și plinŭ de iubire, atuncĭ cu atâtŭ mai liberŭ se va arăta și desvolta individualitatea scolarului și va prospera în o crescere veselă. Unŭ despotŭ însĕ formézâ numai fățarnicĭ. In aplicarea pedepselorŭ este de lipsă ca învĕțătorul sĕ ia în considerare individualitatea. Unŭ copilŭ bunŭ și bine simțitorŭ, décă greșesce cumva, are lipsă numai de o căutătură; însĕ unui elevŭ cerbicosŭ corespundŭ alte mijlóce. Așișderea nu se nimerescŭ totdéuna tot aceléșĭ pedepse pentru copii și fete.

6. Viéța scolară. Sub viéța scolară sĕ înțelege întréga relațiune reciprocă a scolarilorŭ cu învĕțătorulŭ. Spiritulŭ acesta, carele pĕtrunde și predomină întrégă acéstă viéță se numesce spiritulŭ scolarŭ. Acestŭ spiritŭ scolarŭ este pentru scólă atâtŭ de importantŭ ca și cum este spiritulŭ familiei pentru familiă. Disciplina scolară, privindu-o de din afară, ar puté apăré ca și cum ar fi bună, cu tóte acestea în lăuntru póte sĕ domnéscă unŭ spiritŭ scolarŭ stricăciosŭ, când de e. învĕțătorulŭ folosesce stricteța militară a unui corporalŭ de milițiă, când se așédă între învĕțătorŭ și școlarŭ o ființă sécă și rece, décă învĕțătorulŭ ar practica sistemulŭ aleșuirei (pândă), séu când ar fi între scolarĭ datina de a se pîrî unulŭ pe altulŭ, séu atuncĭ când s'a furișatŭ între scolarĭ spiritulŭ de partide legându-i într'unŭ complotŭ alŭ minciunei și alŭ înșelăciunei, precum obvinŭ acestea în scolile mai înalte; atuncĭ unŭ atare spiritŭ stricăciosŭ scolarŭ séu o atare viéță scolară ar nimici éră și aceea ce este bunŭ, frumosŭ și nobilŭ, ce ar fi fostŭ póte că prin instrucțiune plantatŭ.

O scólă are sĕ-șĭ însușéscă nesmintitŭ caracterulŭ familiarŭ, interesulŭ simpaticŭ are sĕ împreune la olaltă tóte membrele; spiritulŭ iubirei, alŭ păcii și alŭ bucuriei sĕ transpire prin întréga viéță scolară și în scólă sĕ domnéscă simpatiă, simțŭ comunŭ și religiositate. Și fiindcă esemplulŭ influințéză în modŭ puternicŭ, de aceea învĕțătorulŭ are sĕ le câștige elementelorŭ celorŭ bune dintre scolarii sĕi preponderanță; căcĭ prin acésta elŭ deșteptă emulațiune la ceilalțĭ. Invĕțătorulŭ sĕ nu se pórte ca unŭ superiorŭ militarŭ, elŭ sĕ fiă unŭ amicŭ alŭ copiilorŭ, sĕ fiă cordialŭ, umanŭ și ca unŭ părinte, însĕ fără de a-șĭ detrage ceva din autoritatea sa. Cu seriositate bărbătéscă sĕ împreune învĕțătorulŭ o ființă plină de iubire sinceră. Scolarulŭ sĕ prindă încredere în învĕțătorŭ și sĕ se simță bine în societatea lui. Pe cei slabĭ de spiritŭ sĕ nu-i amăréscă cu batjocură și dispreță și sĕ nu le pună nume de batjocură. Sĕ fiă față de cei slabĭ mai cu îngrijire și sĕ se pórte cu pacientă față de ei. Pe acei copii, ce sunt de multŭ timpŭ bolnavŭ, sĕ-i cerceteze învĕțătorulŭ și sĕ se arate atâtŭ în scólă câtŭ și afară de scólă ca unŭ părintescŭ amicŭ. Pentru sădirea spiritului scolarŭ servescŭ anume și jocurile cômune, preumblările, călătorii micĭ, representațiunĭ dramatice, sĕrbătorile scolare ș. a. In jocŭ se îndestulesce boldulŭ de activitate alŭ copilului, în jocŭ simte copilulŭ voiă și bucuriă. Joculŭ oferesce așa déră o schimbare binefăcĕtóre seriosității învĕțătorului. La jocŭ corpulŭ și spiritulŭ suntŭ în lucrare; fantasia, memoria, inima și voința asemenea sunt active. Pentru aceea joculŭ e de a se considera ca unŭ mijlocŭ de educațiune. Insĕ joculŭ are sĕ decurgă cu onóre, și victoria sĕ nu se câștige prin minciună și înșelăciune, căcĭ atuncĭ nu esercitéză o influință favorabilă asupra desvoltărei corporalĭ, asupra cultivărei spiritului, a inimei și asupra formărei caracterului. De sine se înțelege, că tóte jocurile neoneste și nechibzuite suntŭ de a se evita. Suntŭ de recomandatŭ cu deosebire jocurile gimnastice și jocurile cu cotca (mincia, pila). Preumblările și micile călĕtorii nu numai au avantagiulŭ, că aducŭ o schimbare binefăcĕtóre în viéța scolară și înavuțescŭ pe copii cu contemplațiunĭ, ci ele promovéză și o petrecere mai intimă a scolarilorŭ între sine dimpreună și cu învĕțătorulŭ. Cu acestea ocasiunĭ celŭ tare dă ajutorŭ celui mai slabŭ, celŭ avutŭ celui sĕracŭ; toțĭ sĕ exercită în asociabilitate și în iubire de pace; sufletulŭ și corpulŭ se întărescŭ, cântulŭ nobilitéză atingerea sociabilă și învĕțătorulŭ póte arunca privirĭ mai adâncĭ în spiritulŭ și caracterulŭ scolarilorŭ sĕi. Odată în anŭ sĕ se facă pentru scolarii fiăcărei comunitățĭ bisericescĭ o petrecere de véră (cum e maialulŭ). Actulŭ primŭ alŭ acestei serbărĭ sĕ se petrécă în biserică și mai alesŭ sĕ fiă dedicatŭ cantului, alŭ doilea actŭ sĕ se petrécă în câmpŭ și sĕ se subîmpartă în jocurĭ gimnastice și de altfelŭ. Aducerea aminte de atarĭ ḑile de veseliă îndulcesce nu numai câte o ḑi de scólă amară, ci rĕmâne adeseorĭ până la bĕtrânețe în memoriă.

Vedemŭ așadéră, că scóla posede atâtŭ cu privire la instrucțiune, cât și cu privire la disciplină și la viéța scolară comună varie și escelente mijlóce de a desvolta nu numai inteligința, ci a forma și inima și voința și a promova formarea unui caracter moralŭ. Măcar de ar sta înaintea ochilorŭ fiă-cărui învĕțătorŭ ca o stea lucitóre acéstă țintă sublimă, atuncĭ acela nu numai că este învĕțătorŭ, ci și educatorŭ și prin acésta unŭ cultivatorŭ și promovătorŭ alŭ bunurilorŭ idealĭ ale omenimei. Décă învĕțătorulŭ sĕ nisuesce de a forma caracterulŭ scolarilorŭ sĕi, atuncĭ elŭ însușĭ trebue sĕ fiă, mai nainte decâtŭ toțĭ, unŭ caracterŭ bunŭ și curatŭ. Viéța se aprinde numai de viéță, așa și caracterŭ de caracterŭ. In cugetare, în acțiune, în vorbire și în lucrare sĕ fiă condusŭ de principii fundamentale tarĭ, neclătite și moralĭ; iubirea, adevĕrulŭ și dreptatea sĕ fiă adâncŭ și sigurŭ în elŭ înrădĕcinate, atuncĭ elŭ posede stelele vecĭnicŭ conducĕtóre, care-lŭ conducŭ sigurŭ prin marea cea fortunósă a vieții și-lŭ scutescŭ de a deveni unŭ stég, care arată curentulŭ vêntului, séu unŭ bărbatŭ fără' caracterŭ. Adevĕrulŭ, iubirea și dreptatea rĕmânŭ stelele pururea conducĕtóre ale învĕțătorului și educatorului!

(După F. W.) **Valeriu Florianŭ.**

SCIRILE ḐILEI.

Comisiunea administrativă a comitatului Solnocŭ-Dobêca, în urma raportului inspectorului ungurescŭ de școle Halasz Ferencz, a hotărîtŭ închiderea școlei române gr.-or. din Olpretŭ, sub pretextŭ că școla nu corĕspunde prescrierilorŭ legii. După cum spune „Erdelyi Hirado", ni se vorŭ închide mai multe școle. Cu timpulŭ poporului românescŭ i-se impune a susține din sudórea lui școle de statŭ cu limba de propunere ungurésca, în scopŭ de a'lŭ maghiarisa.

Ce mĕsurĭ însĕ iau autoritățile nóstre bisericescĭ și școlare în contra acestei opere de distrugere a școlelorŭ românescĭ din pașalîculŭ lui Banffy-pașa?

***

Pentru serviciile aduse maghiarisărei, ministrulŭ ungurescŭ de culte a rĕsplătitŭ pe preotulŭ gr.-or. Metodiu Popovicĭ din Boșorodŭ cu 50 fl.

Nu vei fi uitatŭ părinte!

***

In comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca s'au încasatŭ din darĭ 80,487 fl. 86 cr. și au rĕmasŭ restanță cu finele lunei lui Martie 208,173 fl. 81 cr.

Și când miseria e atâtŭ de cumplită, Ungurii dela cârma comitatului n'au altceva de făcutŭ pentru sĕrmanulŭ poporŭ, decâtŭ sĕ-i închidă școlele fiindŭ că suntŭ românescĭ și nu ungurescĭ!

***

Judele din Almașŭ a fostŭ rĕu bătutŭ de membrii representanței comunale, carĭ i-au ruptŭ câțiva dințĭ și câteva cóste. După cum spunŭ foile ungurescĭ, acéstă nenorocire i s'ar fi întêmplatŭ judelui, fiindŭ-că într'o cestiune n'a fostŭ de aceeașĭ părere cu membrii representanței comunale.

***

La recrutarea din Reghinulŭ săsescŭ s'au presentatŭ din 115 tinerĭ numai 80. Legalŭ au absentatŭ 30. Orașulŭ a avutŭ sĕ dea unŭ contingentŭ de 16 ómenĭ pentru armata permanentă, 1 pentru reserva întregitóre. S'au recrutatŭ la armata permanentă 12 și la honvéḑĭ 5 tinerĭ. Deficitulŭ se va acoperi prin recrutărĭ ulteriórе.

Starea sĕmĕnăturilorŭ în Ardélŭ.

Cu privire la starea sĕmĕnăturilorŭ din Transilvania raportulŭ oficialŭ în genere ḑisŭ aduce șcirĭ îmbucurătóre. O plóiă caldă de primăvéră pretutindenea ar fi fórte de doritŭ, mai vêrtosŭ în urma căldurei din ḑilele din urmă.

Grâulŭ și sĕcara până acum se póte ḑice, că pretutindenea au prosperatŭ bine, mai vêrtosŭ acum, în urma căldurei da primăvéră, ele înverḑescŭ frumosŭ, suntŭ pline de putere, ba în unele comitate grânele de timpuriu sĕmĕnate suntŭ pré crescute.

In cerculŭ Baiei de Crișŭ, din comitatulŭ Hunedórei, în multe locurĭ sĕmĕnăturile suntŭ pré rarĭ. Icĭ-colea șórecii causéză pagube în sĕcară.

In comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca multe sĕcărĭ sĕmĕnate târḑiu au peritŭ.

In comitatulŭ Târnavei micĭ inundările au causatŭ însemnate pagube. Aratulŭ și sĕmĕnatulŭ grânelorŭ de primăvéră pretutindenea s'a făcutŭ cu bunŭ succesŭ.

Sĕmĕnăturile grâului de primăvéră, alŭ orḑului, alŭ ovĕsului, alŭ măzărichii și alŭ napilorŭ, e deja pe sfîrșite, ba în unele comitate se sémĕnă cucuruḑulŭ.

Sĕmĕnăturile de prin grădinĭ pretutindenea suntŭ terminate și se începe lucrarea viilorŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Cunună de aurŭ. Cu ocasiunea lucrărilorŭ de îmbunĕtățire a unei părțĭ din calea ferată Aradŭ-Cianadŭ aprópe de St. Ana, s'a găsitŭ în pĕmêntŭ o cunună de aurŭ, dér ruptă în bucățĭ. Cununa e lucrată cu artă și represintă

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(1)

SNOAVE ȘI POVEȘTI SLAVICE.

Istorisite după Dr. F. S. Krauss.

Vilele și Flăcăulŭ.

Au fostŭ odată trei frațĭ; frații călĕtoriau prin lume. După-ce umblară vreme lungă, sĕ le-ajungă, unulŭ dintre ei grăi: „Ar fi vremea sĕ ne despărțimŭ, frățiorilorŭ în copaculŭ ĕsta din rĕspântiă sĕ ne împlântămŭ cuțitele, că ele nĭ-orŭ spune cui îĭ merge mai bine și cui îĭ merge rĕu; de s'orŭ păta cu sânge, sĕ șcițĭ că-i rĕu". Frații împlântară cuțitele în copacŭ și plecară, fiăcare în altă parte.

Fratele celŭ mare se abătŭ printr'o pădure, ucise unŭ iepure și ațîță unŭ focŭ sĕ-șĭ frigă vênatulŭ. Intr'unŭ copacŭ de lângă focŭ era o șișcă; șișca strigă: „Hu hŭ". Fratele o zări și întrebă: „Țĭ-e frigŭ?" — „Lasă-mĕ sĕ mĕ încălḑescŭ la focŭ". — „Poftim și te încălḑeşte". — Șișca întrebă: „Mĕ lașĭ sĕ'țĭ atingŭ cânele?" — „Poftim și'lŭ atinge". Șișca atinse cânele și cânele se făcu stană de piatră, atinse și pe feciorulŭ și'lŭ făcŭ și pe elŭ stană de piatră.

După-ce-a umblatŭ multă vreme, fratele celŭ mijlociu ajunse la rĕspântiă și vĕḑŭ cuțitulŭ fratelui celui mare pătatŭ de sânge. Supĕrare mare l'a cuprinsŭ și plecă sĕ caute pe frate-sĕu, ajunse în pădure, ucise unŭ iepure și se puse sub copacŭ sĕ-lŭ frigă; ațîță foculŭ și auḑi unŭ glasŭ strigându: „Hu hŭ!" — Șișca țĭ-e frigŭ, vino și te încălḑesce!" Șișca veni și'lŭ întrebă: „Mĕ lașĭ sĕ'țĭ atingŭ cânele?" „Poftimŭ atinge'l!" Șișca atinse cânele și pe feciorulŭ și'i prefăcŭ în stane de pétră.

Fratele celŭ micŭ trecea tocmai prin rĕspântiă și vĕḑŭ cuțitele frațilorŭ pline de sânge. Se totŭ gândi ce sĕ facă sĕ-i găséscă și se hotărî sĕ mérgă la vile, sĕ-lŭ ajute. Feciorulŭ se duse la vile, dér vilele nu voiau sĕ-lŭ ajute, până nu vorŭ vedé are orĭ ba credință într'însele. Vilele îĭ ḑiseră: „Dragulŭ nostru feciorașŭ, noi te vomŭ ajuta. décă vei asculta de noi; dér singure nu suntemŭ în stare sĕ'țĭ ajutămŭ, și tu sĕ te ducĭ întâiu la sórele, că elŭ te va duce la frații tĕi".

Vilele îĭ arătară calea, și feciorulŭ plecă și după-ce ajunse la sóre, îlŭ întrebă unde suntŭ frații lui. Sórele îĭ ḑise: „Bucurosŭ te voiu ajuta, dragulŭ meu, dér singurŭ nu sunt în stare. Du-te la rĕsăritulŭ sórelui, că elŭ te va duce la frații tĕi". Feciorulŭ plecă sĕ găséscă pe rĕsăritulŭ sórelui. Vilele îĭ arătară calea și după-ce ajunse, întrebă de frații sĕi. Rĕsăritulŭ sórelui îĭ ḑise: „Eu țĭ-oiu spune unde suntŭ, dér nu vei străbate ușorŭ până la ei". Feciorulŭ rĕspunse: „Fiă ce-a fi, numai sĕ'mĭ găsescŭ odată frățiorii".

Rĕsăritulŭ sórelui îĭ ḑise: „Du-te în cetatea cea vechiă și stăi acolo șése ḑile; niște duhurĭ vorŭ veni în fiecare nópte la tine, dér tu sĕ nu vorbeșcĭ nimicŭ în nóptea ântéia" Flăcăulŭ se duse în cetate și după ce înnoptă se culcă. Dela o vreme auḑi vuetŭ mare și o sumedeniă de duhurĭ veniră la elŭ; dér la capulŭ lui sta rĕsăritulŭ sórelui. Duhurile îĭ totŭ ḑiceau: „Bine că te-amŭ găsitŭ, că pe tine te căutamŭ de multŭ!" Bietulŭ feciorŭ nu șcia ce sĕ facă de frică, dér nu grăi nicĭ o vorbă. Duhurile îlŭ întrebau, ce caută în cetate, dér rĕsăritulŭ sórelui rĕspundea pentru elŭ și duhurile nu șciau cine rĕspunde, că feciorulŭ nu vorbia. După ce se crepă de ḑiuă, duhurile fugiră. Flăcăulŭ se sculă și merse la rĕsăritulŭ sórelui sĕ'i spue ce-a vĕḑutŭ peste nópte. Rĕsăritulŭ sórelui îĭ mai ḑise: „La nópte mergĭ éră în cetate și la ce te-orŭ întreba rĕspunde-le că așa e, altceva sĕ nu vorbeșcĭ" Feciorulŭ se duse séra sĕ se culce. Duhurile veniră făcêndŭ și mai mare tărăbaiŭ și'lŭ întrebară: „Ce cauțĭ aici?" — Flăcăulŭ rĕspunse: „așa-i," și la orĭ ce întrebare totŭ „așa-i" ḑicea, ér rĕsăritulŭ sórelui vorba cu ele. A treia séră le ḑicea: „bine ar fi," a patra: „la naiba", a cincia: „cine suntețĭ voi?" ér a șése séră rĕsăritulŭ sórelui îĭ ḑise se vorbiască. Venindŭ duhurile, flăcăulŭ le întrebă, că unde'i suntŭ frații. Duhurile grăiră; „du-te, dragulŭ nostru, la sóre sĕ te ducă la ei, că noi nu'țĭ putemŭ spune unde suntŭ." Flăcăulŭ se duse la rĕsăritulŭ sórelui și'i spuse ce-au ḑisŭ duhurile, ér rĕsăritulŭ sórelui îĭ ḑise: „Du-te cu Dumneḑeu, eu am umblatŭ de-ajunsŭ cu tine."

Feciorulŭ îĭ mulțămi, se duse la sóre și'i povesti ce-a pățitŭ. Sórele îĭ grăi: „Vei mai păți tu destule!" și'i poruncĭ sĕ se scobóre într'o fântână plină de șerpĭ și sĕ-i aducă pe șérpele, care îlŭ va mușca mai întâiu. Flăcăulŭ se coborî în fântână, și, cum ajunse la fundŭ, îlŭ și mușcă unŭ șérpe; flăcăulŭ puse repede mâna pe elŭ și'lŭ aduse sórelui. Sórele îlŭ primi, îĭ luă coróna din capŭ, o dete flăcăului și'i vorbi: „Du-te acum la vile și spune-le ce dorești!". Dér la vile fusese elŭ sĕ se róge și n'avea lipsă decâtŭ sĕ le cheme. Sórele îĭ porunci sĕ mérgă la marea négră și sĕ pórte de

Cea mai bună 66,36—17

Hârtie de ţigarrete
este veritabilulŭ

LE HOUBLON

fabricată francesă
de GAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitaţiune.

Acéstă hârtiă se recomandă cu căldură din partea domnilorŭ Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesorĭ de chimie la universitatea din Viena, pentru curăţenia sa absolută şi pentru că nu are în consistenţa sa nicĭ o materiă stricăciósă;

LE HOUBLON 500 FEUILLES FORMAT C. C. FRANÇAIS LE HOUBLON

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 8 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	98.1/2	90.1/4
Renta rom. amort. 5% . . .	91.1/4/	91.3/4
Renta convert. 6%	89.1/4	89.3/4
Impr. oraş. Buc. 20 fr. . . .	36.—	38.—
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	104.—
" " " 5% . . .	89.3/4	70.1/4
" " urban 7%	103.—	103.1/2
" " " 6%	96.—	97.—
" " " 5%	85.1/2	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei. .	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.. . .	—.—	—.—
Ac. de asig. Naţională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	15.—3/4	16.—
Bancnote austr. contra aurŭ. . .	2.—	2.2—

FRIEDA MANASSE

născută BELDI

móşă cu diplomă din Viena

locuesce în strada funarilorŭ de susŭ (obere Burggasse) Nr. 212.

48,3—1

Móra cu vaporŭ de văltuitŭ (becheluitŭ) a lui Martin Fromm în Braşovŭ.

Acéstă móră e înzestrată cu cele mai nouĕ maşinĭ auxiliare technice.

Sunt în plăcuta posiţiune d'a fabrica unŭ productŭ alesŭ (văltuitŭ) şi recomandŭ onor. publicŭ productele mele alese (văltuite).

Afară de aceea ţinŭ unŭ depositŭ continuu de fructe păstăióse.

Rugându-mĕ de o numerósă clientelă, îmĭ voiu da totdéuna silinţa a mulţămi pe onor. mei muşterii atâtŭ în privinţa calităţii mărfurilorŭ cât şi a preţului.

Cu distinsă stimă

MARTIN FROMM.

47,5—2

Móra cu vaporŭ de văltuitŭ (becheluitŭ) a lui Martin Fromm în Braşovŭ.

TIPOGRAFIA A. MUREŞIANU,

BRAŞOVŬ,

PIAŢA MARE Nr. 22,

înfiinţată cu începerea anului acestuia, provĕdută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice şi asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce şi efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ şi broşure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ şi colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ şi esecutat elegantŭ.

Pentru comercianţĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu preţurĭ curente, avisurĭ, recomandaţiunĭ, cerculare** ş. a.

Programe elegante, bilete visită, bilete de de logodnă şi de nuntă, după dorinţă şi în colore.

Dispunêndŭ de maşinĭ perfecţionate şi de isvóre eftine pentru procurarea hărtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posiţiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ şi esteticŭ precum şi cu preţurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.